

Pensum høsten 2017

DRAMA / TEATER

**Bachelor
Master**

FILMVITENSKAP

Bachelor

FILM- OG MEDIEVITENSKAP

Master

FILM- OG VIDEOPRODUKSJON

**Bachelor
Master**

MEDIEVITENSKAP

Bachelor

KUNSTHISTORIE

**Bachelor
Master**

Det anbefales at pensumlistene leses på bakgrunn av de opplysninger som er gitt i fagbeskrivelsene i Studiehandboka.

DRAMA OG TEATER	2
KM1002 Drama og teater	2
DRA1000 Innføring i drama og teater	2
DRA1001 Teaterhistorie og genreforståelse	5
DRA2001 Dramaturgi og konseptarbeid	6
DRA2002 Prosjektteater for ungdom	7
DRA3000 Forskningsteori og praksisbaserte metoder i drama og teater	9
DRA3003 Historiske og teoretiske perspektiver i drama og teater	9
FILMVITENSKAP	11
KM1003 Filmvitenskap	11
FILM1010 Introduksjonsemne	11
FILM1013 Filmens historie	11
FILM2001 Dokumentar	11
MASTER I FILM- OG MEDIEVITENSKAP	11
FM3000 Vitenskapsteori og forskningsdesign	11
FM3001 Fagformidling og kommunikasjon	12
FM3004 Kulturpolitikk og forvaltning	12
FILM3012 Posisjoner i filmvitenskap/Positions in Film Theory	12
MV3015 Visuell kultur: Posisjoner i medievitenskapen	12
FILM- OG VIDEOPRODUKSJON	13
KM1003 Filmvitenskap	13
FVP1000 Introduksjonsemne	13
FILM1013 Filmens historie	13
FVP2001 Videoproduksjon II	13
FILM2001 Dokumentar	13
FVP2004 Dokumentar	13
FM3000 Vitenskapsteori og forskningsdesign	13
FVP3002 Posisjoner i filmvitenskap	13
FVP3006 Lyddesign	14
MEDIEVITENSKAP	15
KM1005 Medievitenskap	15
MV1010 Medieanalyse	15
MV2010 Skjermmidier	16
MV2011 Medienes estetikk	16
SOS1002 Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode	16
KUNSTHISTORIE	17
KM1004 Kunsthistorie	17
KUH1000 Introduksjonsemne	17
KUH1011 Fra antikk til middelalder	19
KUH2009 Teorier om kunst og samfunn fra Platon til våre dager	20
KUH2204 Temaer i nyere kunst: Politiske karikaturer	21
KUH2201 Tema med ekskursjon: Gjenstandsfortellinger	22
KUH3011 Visuell kultur	22
KUH3003 Kunsthistoriografens politikk	22
KUH3204 Temaer i nyere kunst: Politiske karikaturer	26
KUH3201 Tema med ekskursjon: Gjenstandsfortellinger	26

DRAMA OG TEATER

BACHELOR

KM1002 Drama og teater

Emnets pensum skal bidra til kunnskap om akademisk tenke- og skrivemåter i faget, til forståelse, vurdering, analyse og diskusjon av studieobjekter og uttrykksformer. Som introduksjonsemne legges det vekt på relevante og aktuelle fagpolitiske debatter og problemstillinger, og akademisk skriving om dette.

Pensumbøker

Kirsti Ulvestad:: *Veiledningsbok for teater i kulturskolen. Trondheim:Norsk kulturskoleråd 2014* (98s)

Marit Bakken m.fl. 2013. *Barn, Kunst og Kultur*. Oslo: Universitetsforlaget. (spesifikt utvalg ca 150 s . (Minus s 115-175, og s. 205-231)

Peter Stray Jørgensen (2007). *Studielæsning på videregående uddannelser- læsestrategier og læseteknikker*. Fredriksberg: Samfundslitteratur. 88 s.

Artikler og nettressurser

Vigdis Aune, Bjørn Rasmussen: *Drama i skolen, teater i kulturskolen* - en bokomtale i Drama 2014 nr. (1) s. 48-49 (2 s). (Se Blackboard)

Akademisk skriving og fagformidling- eksempler frå Kulturrådet:
<http://www.kulturradet.no/kunstloftet/artikler-og-debatt> (ca 100 s)

<http://www.kulturradet.no/publikasjoner>

Akademisk og kunstnerisk muntlig formidling: Youtube/ Videomateriell: Sir Ken Robinson. Do schools kill creativity?

<http://www.youtube.com/watch?v=iG9CE55wbtY>

DRA1000 Innføring i drama og teater

O Toole, J. & Haseman, B (2017) *Dramawise. Reimagined*, Currency Press, ca 150 s.

Eigtved, M. (2007). *Forestillingsanalyse: en introduktion*. Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur, 155s.

Kompendium høst 2017: DRA1000 Innføring i drama og teater, ca. 190 s.
 Til sammen 155 s

Performans

Schechner, R. (2013). Kapittel 2. What is Performance? I R. Scechner
Performance Studies: An Introduction. New York: Routledge, 28-51. 23 s.

Scenografi

- Arntzen, K. O. (2009). Stjerner og performancekunst. I K.G. *Den teatrale illusjonen: scenografi i et historisk og nåtidig perspektiv*. Bergen Museums skriftserie nr. 27, 47 – 63, 16 s.
- Hyldig, K. (2009). Scenografisk stilisering: Scenemodeller DNS 1967 – 2007. I K. G. Losnedahl (red.) *Den teatrale illusjonen: scenografi i et historisk og nåtidig perspektiv*. Bergen Museums skriftserie nr. 27, 65 – 73, 8 s.
- Pearson, M. (2010). Site-specific performance. New York: Palgrave MacMillan, 7 – 17, 10 s.

Skuespillerarbeid

- Kirby, V. M. (1972). On Acting and Non-Acting. *The Drama Review: TDR* Vol. 16, No. 1 (Mar., 1972), 3-15, 12 s.
- Eeg-Tverbakk, C. (2009). Play as performative act in the work of Baktruppen (the 21 st Century). I *Performance Art by Baktruppen*. First part, 65 – 82, 17 s.

Regikunst

- Arntzen, K. O. (2007). Kunstfaglig praksis, metaforisk forståelse: Innledende bemerkning. I K. O. Arntzen *Det marginale teater*. Leksevåg: Alvheim & Eide, 11 s.

Teaterorganisering

- Gran, A-B. (1995). Å være eller ikkje være institusjon. Om frie grupper, prosjektteater og institusjonsteater. I A-B Gran *Frie grupper og Black Box Teater*. Oslo: Gyldendal, 13 s.
- Gran, A-B. og De Paoli, D. (1991). *Teaterorganisering – en tværfaglig tilnærming*. Trondheim: Tapir/kompendium, 37 s.

Tekst

- Helland, F. & Wærp, L. P. (2011). Kapittel 1 Dramasjangeren I F. Helland & L. P. Wærp: *Å lese drama: innføring i teori og analyse*. Oslo: Universitetsforlaget, 36 s.
- Pavis, P. (2011). Kapittel 7: Staging the Text. I *Analyzing Performance: Theater, Dance, and Film*, 198-223. Michigan: The University of Michigan Press, 25 s.

Dramaturgi

- Gladsø, S., Gjerven, E. K., Hovik, L. og Skagen, A. (2005). *Dramaturgiske innganger i Dramaturgi: forestillinger om teater*. Oslo: Universitetsforlaget, 187 – 202, 15 s.

Forestillingsanalyse

- Aaltonen, H. (2015). Utøvende fugler. *Nordisk dramapedagogisk tidsskrift DRAMA*. Nr. 03, 12-18, 6s.
- Rønning, B. (2015). Gråmåken som metafor. *Nordisk dramapedagogisk tidsskrift DRAMA*. Nr. 03, 19-23, 4 s.
- Rønningen, L.H (2016). En interaktiv fabelfaktisk fortelling. Fargelegging med lyd og bilde i teaterkonserten Gullfrosken. *Nordisk dramapedagogisk tidsskrift. DRAMA*. Nr. 01, 32-37

Kompendium 190 s.
Til sammen ca 600 s.

Fire aktuelle scenekunstproduksjoner er en del av DRA1000-pensum.

Henvisninger til aktuell litteratur, videomateriale, nettsteder, samt kunst- og teaterkritikk i media og andre relevante referanser blir gitt av emnesansvarlig og fagets undervisere.

Diverse relevant stoff på nett:

Aslaksen, E. mfl. 2003. Den kulturelle skolesekken: forskning, utvikling og evaluering. NIFU skriftserie nr. 21/2003. Finnes som e-bok. 25 sider.

<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/280512>

Spelhandboka. <http://spelhandboka.no/>

Bak kulissene: Stortingsmelding nr. 32 (2007-2008). 100 sider.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stmeld-nr-32-2007-2008-/id517753/>

NOU 2013: 4, Kulturutredningen 2014,

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2013-4/id715404/?q=Kultur1%C3%B8ftet%201,&ch=1>

Kulturrådet: <http://www.kulturradet.no/>

Kulturrådet Scenekunst Spydspissene http://kulturradet.no/scenekunst/vis-artikkel/-/asset_publisher/1Zg6/content/aktuelt-scenekunst-spydspissene

Landets mest markante danse- og teatergrupper mottar flerårig virksomhetsstøtte fra Kulturrådet over den såkalte basisfinansieringsordningen. Ordningen for basisfinansiering av frie scenekunstgrupper ble opprettet i 2007 og omfatter i dag:

Jo Strømgren Kompani: <http://jskompani.no/>

Verdensteatret: <http://verdensteatret.com/>

zero visibility corp: <http://www.zerovisibility.no/>

impure company:

http://sceneweb.no/nb/organisation/1394/Impure_CompanyHooman_Sharifi

Ingun Bjørnsgaard Prosjekt: <http://www.ingunbp.no/>

Teaterkompaniet Vegard Vinge:

http://sceneweb.no/nb/organisation/2864/Vegard_VingeIda_M%C3%BCller

winter guests: <http://www.winterguests.com/>

Verk produksjon: <http://verkproduksjoner.no/>

Cirka teater: <http://cirkateater.no/#/>

Sceneweb er en scenekunstdatabase med oversikt over noe av det som spilles på norske scener i dag og et historisk arkiv. Med tiden ønsker vi å gi fullstendig oversikt over bransjen, både institusjoner og frie grupper. Formålet med Sceneweb er å dokumentere og formidle norsk kulturarv fra både fortid og nåtid, og med det øke kunnskapen om norsk scenekunst. <http://sceneweb.no/nb/>

Scenekunst.no er en redaksjonelt uavhengig nettavis for profesjonell scenekunst og tilhørende kulturpolitikk. www.scenekunst.no

Norsk teaterråd: <http://www.teater.no/>

Danse- og teatersentrum: <http://www.danseogteatersentrum.no/>

Drama- og teaterpedagogene: <http://dramaogteater.no/>

Tidskrift Drama i skolen:

<http://www.dramaiskolen.no/sider/tekst.asp?side=451&kategori=artikkel>

Norsk Shakespeare og teatertidskrift: <http://www.shakespearetidsskrift.no/>

Fortellerhuset, Oslo: <http://fortellerhuset.no/>

Assitej Norge: <http://assitej.no/>

Periskop - kritikk av kunst for barn og unge <http://www.periskop.no/>

DRA1001 Teaterhistorie og genreforståelse

Delemne 1. Europeisk teaterhistorie:

Bruce McConachie, Tobin Nellhaus 2016: *Theatre Histories: An Introduction* (Paperback). London: Routledge 3 edition. Ca 200s Tilgjengelig online
Kap. 1,2,4,5,6,7,8,9,10,11

Berghaus, Günter. 2010. *Theatre, performance, and the historical avant-garde*. New York: Palgrave Macmillan. 200s

Aristoteles (2004): *Om diktekunsten* (oversatt og med innledning av Sam. Ledsaak). Cappelen populære skrifter. Ca 100 sider.

Delemne 3. Teater i verdenssamfunnet

Bruce McConachie, Tobin Nellhaus 2016: *Theatre Histories: An Introduction* (Paperback) London: Routledge 3 edition. Tilgjengelig online. Kap 1,2, 3,4,7,9, 12,13,14 ca 200s

Kopisamling

Delemne 2. Norsk teaterhistorie

Roderick Rudler: "Renessansens teater i Norge". I Kirke og Kultur 54, 1976, s. 489-501. 13 sider.

Thoralf Berg (2007): *Norsk teaterhistorie 1750-1850*. Side 1-48, 52-57, 69-72. 58 sider.

Thoralf Berg (2007): *Norsk teaterhistorie 1850-1900*. Side 1-39, 51-64 65-93.

82 sider.

Siren Leirvåg (2007): *Teater i Norge 1900 til 2000: Et notat*. 43 sider.

NOU 2002:8: Etter alle kunstens regler – en utredning om norsk scenekunst.

Kap 2-3 (s. 10-32). 23 sider.

Svein Gladsø (2004): *Teater mellom jus og politikk: Studier i norsk teater fra 1700-tallet*. Kapittel 8 (s. 105-124). 20 sider.

Arnestad, Georg, Svein Gladsø og Jørgen Langdalen (1995): *Thalias utpost eller lokalsamfunnets speil? Om regionalpolitikk i de viktige årene 1970-1993.*

Side 9-39. 31 sider.

Til sammen 250 sider

Delemne 3. Teater i verdenssamfunnet

Ulike artikler 50s

Dramatekster til epokeworkshops

Antikken:

Sofokles: *Antigone*

Middelalderen:

Spillet om Adam

Renessansen/Elisabethansk teater:

William Shakespeare: Hamlet

Realisme:

Henrik Ibsen: Hedda Gabler

Modernisme

Meyerholt; Biomekanikken

Bertolt Brecht: Tolvskillingsoperaen

Performance

Hotel Proforma/Marina Abramovic

Disse tekstene er å få kjøpt hos Tapir på Dragvoll eller lånes på biblioteket

Unntaket er Bertolt Brechts Tolvskillingsoperaen og Arisofanes Lysistrata som kan leses gratis på Nasjonalbibliotekets nettsider:

<http://www.nb.no/utlevering/nb/420869dde079e6551afa693061a04b89>

DRA2001 Dramaturgi og konseptarbeid

Innføring i dramaturgi:

Gladsø, S., Gjervan, E. K., Hovik, L. og Skagen, A. (2005) *Dramaturgi – forestillinger om teater*, Oslo, Universitetsforlaget.

Kompendium: DRA2001 – Dramaturgi og konsept/komposisjon, ca.200 s.

The Routledge Companion to Dramaturgy:

Magda Romanska: Introduction

Pluss ca. 60 utvalgte sider.

Paul..C. Castango: *New Playwrite strategies* (utvalgte kapitler).

Høyblokka post mortem: Teater som ritual

Rønning Barbro : Sårbarhetens dramaturgi- fra produksjonsplattform til minneforestilling i Høyblokka - post mortem.

Hammer, Anita: Sjelsegning av vitenskapens sjelløse kjempe: Rituelle perspektiver på forestillingen Høyblokka - post mortem.

Peripeti - tidsskrift for dramaturgiske studier.nr. 10 -2008 43 s.

DRAMATURGI

Å tenke teater.../ Dramaturger om dramaturgi/Dramaturgi i tre dimensjoner/ Monolog/ Dramaturgdrømme/Den dramaturgiske coach/ En dramaturgs frie fald i forsøget på at beskrive sin praksis/

Tore Vagn Lid:

Bevegelser i teatertekstens kamprammer (trykket i skrivekunstakademietes jubileumbok "Svult" 2015.

Om å forholde seg Postdramatisk til det dramatiske (*norsk Shakespeare- teater tidsskrift 2015*)

Kunstbegrepenes dramaturgi

<http://www.kulturradet.no/documents/10157/ca1e5774-e843-4d5e-9b55-e76fc2807402>

Lise Hovik : Mamma Danser- en improvisert dansekonserter som desentrert kunsterfaring

Jones, S., Proehl, G. & Lupu, M. (red.) (1997) *Dramaturgy in American Theater. A Source Book*, Harcourt Brace College Publishers Section 4: New Contexts

Jonas, S. "Aiming the Canon at Now: Strategies for Adaptation", s. 244-265 (11 s) Noter til Section 4: s. 365-366 (2 s)

Lysander Per, Josefson, Ingela (2006): *Berättelse og kunnskap*.

Smeds, Barbro: *Skakende situasjoner. En resa i idenitet och igenkänning* s. 141-184 (43s.)

Scenetekster:

Doppler- en adaptasjon av Tomi Janizeck

Høyblokka www-hoyblokka.no

Frøken Juliè av August Strindberg

SOARE av Tale Næss

Karlsson på taket av Astrid Lindgren

Blått hus med røda kinder av Staffan Gøthe

DRA2002 Prosjektteater for ungdom

Bicat, T. & Baldwin, C. (2002). *Devised and Collaborative Theatre: A Practical Guide*. Wilshire: The Crowood Press. (152 s.)

Govan, E. & Nicholson, H. & Normington, K. (2007). *Making a Performance: Devising Histories and Contemporary Practices*. London and New York: Routledge. (215 s.)

- Graham, S. & Hoggett, S. (2009). *The Frantic Assembly: Book of Devising Theatre*. London & New York: Routledge. (220s.) Del 2, kapittel 4-8: 124 s.
- Digitalt kompendium DRA2002: Prosjektteater for ungdom.
- Aune, V. (2004). Devised theatre – hva og hvorfor. I B. Rasmussen, V. Aune og E. Gjervan. Seminaret ved Trøndelag Teater (2004): 6 innlegg om ungdomsteater. KUBE 2004:2. Skriftserie fra institutt for kunst- og medievitenskap, 11-25 (14 s.)
- Bedard, R. L. (2011). Theatre for Young Audiences and Cultural Identity. In S. Schonmann (Ed.) *Key Concepts in Theatre / Drama Education*, Rotterdam: Sense Publishers, 283 – 287. (4 s.)
- Haagensen, C. (2008). Ungdom som estetiske fornyere: Trekk ved australsk ungdomsteater. *Drama*-bladet 2, 12-16 (5 s.)
- Jackson, A. (2011). Participatory Forms of Educational Theatre. In S. Schonmann (Ed.) *Key Concepts in Theatre / Drama Education*, Rotterdam: Sense Publishers, 235- 240. (5 s.)
- Jensen, A. P. (2011). Theatre Education and New Media / Digital Technologies. In S. Schonmann (Ed.) *Key Concepts in Theatre / Drama Education*, Rotterdam: Sense Publishers, 227 – 232. (5 s.)
- Johnston, C. (2006/2009). Chapter 1. Research. In *The Improvisation Game: Discovering the Secrets of Spontaneous Performance*, London: Nick Hern Books, 5-33. (28 s.)
- Nagel, L. M. (2011). Scenekunst for barn og unge. I *Teaterkompaniet – Kunst, kultur og næring*, Landslaget drama i skolen: Thalia Publishing Ltd, 57-87 (30 s.)
- Oddey, A. & White, C. (2009). Introduction – Visions Now: Life is a Screen. In A. Oddey & C. White *Modes of Spectating*. Bristol & Chicago: Intellect Ltd, 7-14. (7 s.)
- Rønningen, L. H. (2011). *Medvirkning som strategi for et deltagende barne- og ungdomsteater- Betraktninger fra kunstprosjektet "Vendepunkt"*. Kunstløftet/ Norsk Kulturråd; 2011-11-01. (6 s.)
- Wessels, A. (2011). Devising as Pedagogy. In S. Schonmann (Ed.) *Key Concepts in Theatre / Drama Education*, Rotterdam: Sense Publishers, 131-134. (3 s.)

MASTER

DRA3000 Forskningsteori og praksisbaserte metoder i drama og teater

- Collin, F. og Kjøppe, S. red. (2003). *Humanistisk videnskapsteori*. Dr. Multimedie. Artiklene:
 Helles, R., Kjøppe, S: Kvalitative metoder. (s.277-302) 25 s.
 Pahuus, M: Hermeneutik. (s.139-170) 31s.
 Zahavi, D: Fænomenologi. (s.121-138) 17 s.
- Dawson, K. & Kelin, D. (2014). *The Reflexive Teaching Artist. Collected Wisdom from the Drama/theatre Field*. Intellect. 273 s.
- Gjærum, R.G., Rasmussen, B. (2012): *Forestilling, framføring, forskning: Metodologi i anvendt teaterforskning*” Akademika Forlag. Artiklene:
 Aaltonen, H: Research as a dialogue. (s.123-140) 17 s.
 Aune, V: Deltakerorientert og performance-sensitivt. (s. 105-120) 17 s.
 Heggstad, K: Om å fastholde det flyktige – videoanalyse som redskap i drama-/teaterforskning. (s.231-247) 16.
 Hovik, L: Rød Sko Savnet. (s.77-100) 23 s.
 Rasmussen, B: Kunsten å forske med kunsten. (s.23-46) 23 s.
 Ulvund, M: Ekkoteater – praksisledet forskning innenfor et performativt paradigme. (s. 51-73) 22 s.
 Nelson, R: (2013). *Practice as Research in the Arts*, Principles, protocols, pedagogies, Resistances, Palgrave Macmillan. (s.3-114) 100 s.
 Nicholson, H., Kershaw, B. (2011). *Research methods in theatre and performance*. Edinburgh University Press 240s.

Artikler i kompendium

- Aaltonen, H. & Bruun, E. (2014): *Practice as Research in Drama and Theatre: Introducing Narrative Supervision Methodology*.
<https://journals.hioa.no/index.php/information/article/view/939/839> 12 s.
- Aune, V. (2016). Vår Frues folk. Å skape autorativ, estetisk kommunikasjon i dokumentarteater. I *Drama, teater og demokrati Antologi II*. Bergen; Fagbokforlaget. 12 s.
- Aune, V. (2016): Det demokratisk potensial i dokumentbaserte teaterformer. Artikkel i antologi til forskningsprosjektet *Drama/teater & demokrati Antologi II*. Fagbokforlaget. 14s
- Wilkinson, L. (2010): A day in December. I Ackroyd, J., O`Toole, J. (2010). *Performing research, tensions, triumphs and trade-offs of ethodrama*. (s. 123-144). 20 s.

DRA3003 Historiske og teoretiske perspektiver i drama og teater

- Fischer-Lichte, Erica (2008). *The Transformative Power of Performance: A New Aesthetics*. London: Routledge. (232 s.)
- Sauter, Willmar (2008). *Eventness: A Concept of the Theatrical Event*

Stockholm: STUTS. (131 s.)

Marvin Carlson: *Performance. A critical introduction* (2009/1994) 216 s

Martin Esslin: *The theatre of the Absurd*. Vintage Book 2004 (477s)

Peter Burger: *Om Avantgarden*. Cappellen Akademiske Forlag 1998

Diverse artikler / utvalg av bøker:

Peter Burger, Bettina Brandt, Daniel Purdy: "Avant-garde and Neo-Avant-garde: An attempt to Answer. Certain Critics of *Theory of the Avant-garde*. <http://muse.jhu.edu/article/429007>

Arnold Aronson: *American avant-garde theatre: a history*. Routledge: 2005

Helmer, J og Malzacher, F (red) (2004): *Not even a game anymore. The Theatre of Forced Entertainment*, Alexander Verlag Berlin 320 s. (utvalg ca 50 sider).

Niels Lehmann: "Teater som ubekymret tilbudsæstetik. The Wooster Group som eksempel". I *Det forskudte, Æstetikstudier I*, Aarhus Univ.forlag 1995, s 71-102 (31 s)

Niels Lehmann: "Teater efter Schechner - eller mod en dekonstruktiv dramaturgi". I *BUNT* 8/1992, s 16-42.. (26 s)

Frisch, N. & Weems, M (1997): "Dramaturgy on the road to immortality: Inside the Wooster group(...)". I Jonas, S. , Proehl, G & Lupu , M(red): *Dramaturgy in American theatre*, Orlando; Hartcourt Brace and Company, s. 483- 503 (20 s)

O Toole & Lepp, M (2000) *Drama for life, stories of adult learning and empowerment*. Brisbane, Playlab Press (Utvalg på ca 60 sider).

Forsyth og Megsan (red), (2011): *get real Documentary Theatre Past and Present*. Palgrave and Macmillan

FILMVITENSKAP

BACHELOR

KM1003 Filmvitenskap

Randi Benedikte Brodersen, mf. (2007) *Tekstens autoritet – tekstanalyse og skrivning i akademia*. Oslo, Universitetsforlaget.

Anne Gjelsvik (2013) *Hva er film?* Oslo, Universitetsforlaget.

Peter Stray Jørgensen (2007) *Studielæsning på videregående uddannelser – læsestrategier og læseteknikker*. Fredriksberg C, Forlaget Samfundslitteratur.

FILM1010 Introduksjonsemne

Bordwell, David og Kristin Thompson og Jeff Smith (2017 [Eleventh Edition]). *Film Art. An Introduction*. New York: McGraw-Hill Education.

Audun Engelstad (2015): *Film og fortelling*. Fagbokforlaget

FILM1013 Filmens historie

Bordwell, David og Kristin Thompson (2010). *Film History. An Introduction*, Third Edition. New York: McGraw-Hill Education.

Paul Grainge / Mark Jancovich / Sharon Monteith (eds.): *Film Histories – An Introduction and Reader* (Edinburg University Press 2007).

Gunnar Iversen: *Norsk Filmhistorie*. Oslo: Universitetsforlaget

FILM2001 Dokumentar

Bastiansen, Henrik G. og Aam, Pål red. (2014) *Hvor Går Dokumentaren? Nye tendenser i film, fjernsyn og på nett*. (Bergen: Fagbokforlaget)

Nichols, Bill (2. ed. 2010), *Introduction to Documentary* (Bloomington: Indiana University Press)

Sørenssen, Bjørn (2 utg. 2007), *Å fange virkeligheten: Dokumentarfilmens århundre*, 2. utgave (Oslo: Universitetsforlaget)

Kompendium kommer i tillegg

MASTER I FILM- OG MEDIEVITENSKAP

FM3000 Vitenskapsteori og forskningsdesign

Kjørup, Søren (2008) *Menneskevidenskapene 1 - humanioras historie og grundproblemer*. 2. utg. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Kjørup, Søren (2008) *Menneskevidenskapene 2 - humanistiske forskningstraditioner*. 2. utg. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Everett, Euris L. og Furseth, Inger (2012) *Masteroppgaven – hvordan begynne og fullføre*. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget.

FM3001 Fagformidling og kommunikasjon

Lynn P. Nygaard: *Writing for Scholars*, Universitetsforlaget, 2016. (150 sider)

Jason Mittell og Christian Keathley: *The Videographic Essay: Criticism in Sound and Image*, Caboose, 2016 (60 sider), sammen med den digitale ressursen <http://scalar.usc.edu/works/videographic-essay/index> (totalt 100 sider)

+ digitalt kompendium som vil være klart ved semesterstart

FM3004 Kulturpolitikk og forvaltning

Mangset, Per og Ole Marius Hylland (2017). *Kulturpolitikk. Organisering, legitimering og praksis*. Oslo: Universitetsforlaget.

+ elektronisk kompendium.

FILM3012 Posisjoner i filmvitenskap/Positions in Film Theory

Marc Furstenau (ed): *The Film Theory Reader: Debates and Arguments*. Routledge, 2010. ISBN 978-0415493222.

James Chapman. *Film and History*. Palgrave Macmillan, 2013. ISBN 978-0230363878.

Thomas Elsaesser and Malte Hagener: *Film Theory: An Introduction through the Senses*. 2nd edition.. Routledge, 2015. ISBN 978-1138824300.

Additional readings available online.

MV3015 Visuell kultur: Posisjoner i medievitenskapen

Marshall Berman: *All that is solid melts into air*, Verso, London/New York (1991 eller nyere)

Hans Dam Christensen og Helene Illeris (red.) *Visuel kultur. Viden, liv, politik*, Multivers Academic, København 2009

Yasmin Reza: *Art*, Faber and Faber, London (1996)

Roland Barthes: *Det lyse rommet*. Artes, Pax, Oslo 2001

Nicolas Bourriaud: *Relasjonell estetikk*, Artes Pax Forlag, Oslo 2007

FILM- OG VIDEOPRODUKSJON

BACHELOR

KM1003 Filmvitenskap

Se under filmvitenskap

FVP1000 Introduksjonsemne

Voice and Vision, A Creative Approach to Narrative Film and DV Production.
2nd ed. 2011.

FILM1013 Filmens historie

Se under filmvitenskap

FVP2001 Videoproduksjon II

Nina B. Andersson: *Filmens Hjerte – Produksjonskontoret* Fagbokforlaget 2001,
Bergen

Judith Weston: *Directing Actors: Creating Memorable Performances for Film
& Television* Michael Wiese Productions (1999)

Robert McKee: *Story: Substance, Structure, Style, and the Principles of
Screenwriting.* Publication date: 11/28/2005 ISBN-13: 9780413715609

Karen Pearlman: *Cutting Rhythms – Shaping the film edit.* Focal Press (2009)

Alexander Røsler: *Dokumentarfilmens spesielle utfordringer, Virkelighetens
vilniss.* Cappelen Damm 2015

FILM2001 Dokumentar

Se under filmvitenskap

FVP2004 Dokumentar

Samme som FILM2001 Dokumentar

MASTER

FM3000 Vitenskapsteori og forskningsdesign

Se under Filmvitenskap

FVP3002 Posisjoner i filmvitenskap

Marc Furstenau (ed): *The Film Theory Reader: Debates and Arguments.*
Routledge, 2010. ISBN 978-0415493222.

James Chapman. *Film and History.* Palgrave Macmillan, 2013. ISBN 978-
0230363878.

Thomas Elsaesser and Malte Hagener: *Film Theory: An Introduction through
the Senses.* 2nd edition.. Routledge, 2015. ISBN 978-1138824300.

Additional readings available online.

FVP3006 Lyddesign

Chion, M. (1994): *Audio-Vision - Sound on Screen*. Columbia University Press
Sonnenschein, D (2001): *Sound Design: The Expressive Power of Music, Voice, and Sound Effects in Cinema*. Michael Wiese Productions.

I tillegg vil det komme et digitalt kompendium.

MEDIEVITENSKAP

BACHELOR

KM1005 Medievitenskap

Bok

Rienecker, Lotte & Stray Jørgensen, Peter (2013) «Den gode oppgaven»

Tekster

McLuhan, Marshall (2001 [1964]) «The Medium is the Message» i

Understanding Media: The Extensions of Man. London: Routledge, s. 7-23.

Nyere forskningsartikler

Brinch, Sara (2011) «Kan inneholde spor av virkelighet. Filmbiografiens subjekt som transmedialt objekt», *Ekfrase: Nordisk tidsskrift for visuell kultur*, 2:1, s. 49-60. Tilgjengelig fra:

<https://www.idunn.no/ekfrase/2011/01/art03>

Halvorsen, Janne Wiken (2015) «Kroppsidealer i norske trenings- og kostholdsblogger», *Norsk medietidsskrift* 22:2, s. 1-20. Tilgjengelig fra:

https://www.idunn.no/nmt/2015/02/kroppsidealer_i_norske_trenings-og_kostholdsblogger#

Karlsen, Faltin og Kristine Jørgensen (2014) «Mediepanikk eller medieskepsis? En analyse av dataspilldebatten etter 22. juli», *Norsk medietidsskrift* 21:1, s. 42-62. Tilgjengelig fra:

https://www.idunn.no/nmt/2014/01/mediepanikk_eller_medieskepsis_-_en_analyse_av_dataspillde

Sjåstad, Øystein (2012) «Teikneserier og det moderne kunstsysteemet», *Ekfrase: Nordisk tidsskrift for visuell kultur*, 3:1, s. 39-50. Tilgjengelig fra:

https://www.idunn.no/ekfrase/2012/01/teikneserier_og_det_moderne_kunstsysteemet

MV1010 Medieanalyse

Larsen, Peter (2008): *Medievitenskap 2: Tekstteori og tekstanalyse*. 2.utgave. Fagbokforlaget.

Rose, G. og Christensen, H.C. (2016): *Analyse af billedmedier, det digitale perspektiv*. 3. utgave. Samfundslitteratur DK.

Sturken & Cartwright (2009): *Practices of Looking, An Introduction to Visual Culture*. Oxford University Press. (Boka deles med MV2012) (kap.: 1, 2, 4, 5 og 7)

Digitalt Kompendium (tilgjengelig ved undervisningsstart)

Pensum ca. 1200 sider

MV2010 Skjermmedier

Hannemyr, G., Liestøl, G., Lüders, M., Rasmussen, T. : *Digitale medier. Teknologi, anvendelser, samfunn*, Universitetsforlaget, Oslo, 2015. 214 sider

Manovich, Lev: *Software takes command*, Bloomsbury, 2013, 342 sider

Hoelzl, Ingrid og Rémi Marie (2015), Softimage, *Towards a New Theory of The digital Image*, The University of Chicago Press , 154 sider

Farman, Jason (2011) *Mobile Interface Theory: Embodied Space and Locative Media*, New York: Routledge, 184 sider

Rettberg, Jill Walker (2014): *Seeing Ourselves Through Technology. How We Use Selfies, Blogs and Wearable Devices to See and Shape Ourselves*, Palgrave Pivot, 2014, 99 sider.

+ Kompendium

MV2011 Medienes estetikk

Hausken, L.: *Medieestetikk. Studier i estetisk medieanalyse*, Scandinavian Academic Press, Oslo, 2009. 207 sider.

Iversen, G. og Tiller, A.: *Lydbilder. Mediene og det akustiske*, Universitetsforlaget: Oslo, 2014. 197 sider.

Huhtamo, Erkki & Parikka, Jussi, *Media Archaeology. Approaches, Applications, and Implications*. University of California Press, 16. jun. 2011 - 368 sider

+ kompendium

SOS1002 Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode

Se <http://www.ntnu.no/svt/pensumlister>

KUNSTHISTORIE

BACHELOR

KM1004 Kunsthistorie

Obligatorisk

- Blum, Harold P. «Psychoanalysis and art, Freud and Leonardo», *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 2001, s. 1409-1425
- Brown, D. *Da Vinci-koden*. Oslo: Bazar, 2004 (sidetall vil bli gitt etterhvert)
- Freud, S. *Leonardo da Vinci: A Psychosexual Study of an Infantile Reminiscence*. Project Gutenberg Ebook. Digital versjon tilgjengelig via <http://www.gutenberg.org/ebooks/34300> (44 sider)
- Hodne, L. "Den skeive Jesus og hans elsker." *Tidsskriftet M*, Trondheim: IKM, 2009 (8 sider; legges ut på It's learning)
- Lavin, Marilyn A. "Art of the Misbegotten: Physicality and the Divine in Renaissance Images", *Artibus et Historiae*, Vol. 30, No. 60 (2009), s. 191-243
- Pedretti, Carlo. "The Angel in the flesh," *Achademia Leonardi Vinci*, 1991, 4, pp. 34-48.
- Polzer, Joseph. "Reflections on Leonardo's Last Supper", *Artibus et Historiae*, Vol. 32, No. 63 (2011), s. 9-37 (29 sider) (JSTOR)
- Schapiro, M. "Leonardo and Freud: An Art-Historical Study." *Journal of the History of Ideas*, Vol. 17, No. 2 (Apr., 1956), s. 147-178 (32 sider).
Online: <http://www.neiu.edu/~wbsieger/Art202/202Read/Schapiro-Freud.pdf>

Anbefalt tillegglitteratur

- Johannesevangeliet (Bibelen, Det norske Bibelselskap, 1930). Online <http://www.bibel.no/Nettbibelen>

KUH1000 Introduksjonsemne

Bøker

- Harrison, Charles (2009) *An Introduction to Art*. New Haven: Yale University Press.
- Summerson, John (1963/2011) *The Classical Language of Architecture*. London: Thames & Hudson.

Artikler, kapitler og utdrag (tilgjengelig i kompendium)

- Arnheim, Rudolf (1954/1974) *Art and Visual Perception*. Berkley: University of California Press, s. 37-41.

- Kemp, Wolfgang (1998) «The Work of Art and Its Beholder» (uddrag). I: *The Subjects of Art History* (red. Cheetham, Holly, Moxey). Cambridge: Cambridge University Press, s.189-194.
- Kjørup, Søren (2000) *Kunstens filosofi – en indføring i æstetik*. København: Roskilde Universitetsforlag, s. 77–91 og s. 131–145.
- Larsson, Lars Olof (1997) «Reliefferne på Konstantinbuen». I: *Metodelære i kunsthistorie*. Oslo: Cappelens Forlag, s. 58-68.
- Larsson, Lars Olof (1997) «Renessansens sentralkirke». I: *Metodelære i kunsthistorie*. Oslo: Cappelens Forlag, s. 122-130.
- Loran, Erle (1963/2006) *Cezannes's Composition*. Berkley: University of California Press, s. 52-54.
- Meyer Siri (2009) *Hva er et bilde. Om visuell kultur*. Oslo: Pax forlag, s. 26-36.
- Neumann, Erich (1959/1998) «Henry Moores arketyperiske värld». I: *Att tolka bilder* (red. Jan Gunnar Sjölin). Lund: Studentlitteratur, s. 361-373.
- Panofsky, Erwin (1955/1993) «Iconography and Iconology: An Introduction to the Study of Renaissance Art». *Meaning in the Visual Arts*. London: Penguin Books, s. 51–81.
- Rasmussen, Steen Eiler (1957/1989) *Om at opleve arkitektur*. Århus: Fonden til udgivelse af arkitekturværker Arkitektskolen i Aarhus, s. 35-57.
- Schapiro, Meyer (1968/1994) «The Still Life as a Personal Object – A Note on Heidegger and van Gogh». I: *Theory and Philosophy of Art: Style, Artists, and Society*. New York: George Braziller, s. 135-141.
- Sedlmayr, Hans (1925/1997) «Den gestaltede synsmåde». I: *Rumanalyser* (red. Lise Bek og Henrik Oxvig). Århus: Fonden for udgivelse af arkitekturtidsskriftet B, s. 172-84.
- Troelsen, Anders (1994) *Mod modernismen*. Århus: Aarhus University Press: Århus, s. 65-74.
- Wölfflin, Heinrich (1915/1989) «Principles of Art History». I: *Modern Perspectives in Western Art History* (red. W. Eugene Kleinbauer). Toronto: University of Toronto Press, s. 154-164.

Kursorisk læsning

- Bildanalys: teorier, metoder, begrepp* (1988) (red. Peter Cornell). Stockholm: Gidlunds förlag.
- Gotfredsen, Lise (1987) *Bildets formspråk*. Oslo: Universitetsforlaget. Tilgængelig on-line.
- Gunnarsjaa, Arne (2007) *Arkitekturleksikon*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Mørstad, Erik (2000) *Visuell analyse. Metode og skriveråd*. Oslo: Abstrakt forlag.
- Mørstad, Erik (2007) *Malerileksikon: motivtyper, teorier og teknikker*. Oslo: Ad notam Gyldendal.
- Mørstad, Erik (2007) *Skulpturleksikon: billedhuggerkunstens begrepsverden*. Oslo: Ad notam Gyldendal.

Thiis-Evensen, Thomas (1995/2009) *Europas arkitekturhistorie. Fra idé til form*. Oslo: Gyldendal norsk forlag.

KUH1011 Fra antikk til middelalder

Oversiktslitteratur:

Gardner, Helen og Kleiner Fred: *Gardner's Art through the ages: a global history*. 14. utg. Boston, Mass.: Wadsworth Cengage Learning, 2013. "Introduction", s. 1-13; kap. 4 "The Prehistoric Aegean", kap. 5 "Ancient Greece", kap. 8 "Late Antiquity", kap. 9 "Byzantium", kap. 11 "Early Medieval Europe", kap. 12 "Romanesque Europe", kap. 13 "Gothic Europe" og kap. 14 "Late Medieval Italy".

Epokerelatert pensum:

Boardman, John. *Greek Art*. 5. utg. Thames and Hudson, 2016

Ramage, Andrew og Nancy H.: *Roman art*. 5. utg. Pearson Prentice Hall, 2009. s. 9-27, 61-347.

Stalley, Roger: *Early Medieval Architecture* (Oxford History of Art), s. 13-231.

Nees, Lawrence: *Early Medieval Art* (Oxford History of Art), Oxford 2002, s. 17-211.

Coldstream, Nicola: *Medieval Architecture* (Oxford History of Art), Oxford 2002, s. 11-224

Norsk kunsthistorie:

Brekke, Nordhagen, Lexau: *Norsk arkitekturhistorie*. Oslo: Det Norske Samlaget, 2003. Kap. 1-6, s. 9-154.

Danbolt, Gunnar. *Norsk kunsthistorie*. Oslo: Det Norske Samlaget, 2001. kap.1-7, s. 11-110.

Kompendium:

L'Orange, H.P.: «Blomsterfrisen på Ara Pacis Augustae, Augustus' fredsalter», i *Sentrum og periferi*, Oslo 1973, s. 75-91.

L'Orange, H.P.: «Konstantin den stores triumfbue i Roma», i *Sentrum og periferi*, Oslo 1973 s. 92-123.

Godfrey, Paul og David Hemsoll. "The Pantheon: Temple or Rotunda?", i *Pagan Gods and Shrines of the Roman Empire*, redigert av Martin Henig og Anthony King, Oxford: Oxford University Committee for Archaeology, 1986, s. 195-209.

Thomas, Edmund. "The Architectural History of the Pantheon from Agrippa to Septimius Severus via Hadrian." *Hephaistos* 1997: 163–186.

Mathews, Thomas F. *The Clash of Gods: A Reinterpretation of Early Christian Art*. Princeton University Press, 1999, s. 92-114.

- Chavannes-Mazel, Claudine A. "Popular Belief and the Image of the Beardless Christ," *Visual Resources: An International Journal of Documentation*, Vol. 19, No. 1, s. 27-42
- Panofsky, Erwin: "Abbot Suger of St-Denis" i *Meaning in the Visual Arts*, N.Y. 1955 s. 108-145.
- Blindheim, Martin: "Hellig Olav – en skandinavisk overhelgen" i Blindheim, Blom, Bø et. al: *Olav. Konge og helgen. Myte og symbol*, Oslo 1981 s. 107-135.
- Fisher, Annika Elisabeth: "Cross Altar and Crucifix in Ottonian Cologne – Past Narrative, Present Ritual, Future Resurrection" i Kaspersen og Thunø: *Decorating the Lord's Table*, København 2006

Tilgjengelig på nett:

- Holliday, Peter J.: "Time, History and Ritual on the Ara Pacis Augustae", i *Art Bulletin*, nr 4 1990, s. 542-557. Tilgjengelig fra:
<http://www.jstor.org/stable/3045761>
- Kidson, Peter: "Panofsky, Suger and St Denis", i *Journal of Warburg and Courtauld Institutes* vol. 50, 1987, s. 1-17. Tilgjengelig fra:
<http://www.jstor.org/stable/751314>

Anbefalt tilleggslitteratur og oppslagsverk:

- Berg, Knut (red.): *Norges kunsthistorie*, bind 1-2, Oslo 1981
Bibelen

KUH2009 Teorier om kunst og samfunn fra Platon til våre dager

Bøker

- Prettejohn, Elizabeth: *Beauty & Art. 1750-2000*, Oxford: Oxford University Press, 2005 (210 s.)
- Bale, Kjersti og Arnfinn Bø-Rygg: *Eстетisk teori. En antologi*. Oslo: Universitetsforlaget, 2008.

Følgende tekster:

- Kant, Immanuel: Fra *Kritikk av dømmekraften*, s. 56-93.
- Schiller, Friedrich von: Fra *Om menneskets estetiske oppdragelse i en rekke brev*, s. 94-104
- Baudelaire, Charles: *Frå Kunsten og det moderne liv*, s. 167-173
- Dewey, John: «Å gjøre en erfaring», fra *Art as Experience* (1934), s. 196-213
- Benjamin, Walter: "Kunstverket i reproduksjonsalderen", s. 214-239
- Arendt, Hannah: "Verdens bestandighet og kunstverket", fra *Vita activa. Det virksomme liv* (1958), s. 290-299
- Böhme, Gernot: "Innføring" fra *Asthetik. Vorlesungen über Ästhetik als allgemeine Wahrnehmungslehre* (2001), s. 519-532

(tils. 107 s.)

Artikler:

Bø-Rygg, Arnfinn og Trond Berg Eriksen: *Klassisk estetisk teori: Fra Platon til Diderot*. Oslo: Universitetsforlaget, 2012. Følgende tekster:

Platon: Fra *Hippias Major*, s. 25-38

Platon: Fra *Symposion*, s. 42-45

Platon: Fra *Faidros*, s. 45-52

Platon: Fra *Staten*, bok 3 og bok 10, s. 52-67

Aristoteles: Fra *Poetikk*, s. 71-89

Aristoteles: Fra *Politikk*, s. 89-96.

(tils. 63 s.)

Schiller, Friedrich: *Menneskets estetiske oppdragelse i en rekke brev*. Oslo: Solum forlag 2001. Kap. 1- 3, 6. s. 15-21 + 28-35 (15 s.)

Morris, William: "The Art of the People" [1879], (35 s.) Tilgjengelig fra:

<https://archive.org/details/artofpeopleaddre00morrriich> eller

<https://www.marxists.org/archive/morris/works/1882/hopes/chapters/chapter2.htm>

Adorno, Theodor W. og Max Horkheimer: "Kulturindustri. Opplysning som massebedrag". I *Opplysningens dialektikk: Filosofiske fragmenter*, Oslo 2011, s. 153-204. (52 s.)

Adorno, Theodor W.: "The Autonomy of Art", utdrag fra *Aesthetic Theory*. Hentet fra Brian O' Connor (red.), *The Adorno Reader*, Oxford: Blackwell, 2000, s. 239-263. (24 s.)

Greenberg, Clement: «Avant-garde and kitch» (1939). I Frascina (red.), *Pollock and after: the critical debate*. London 2000. s. 60-70. (11 s.)

de Duve, Thierry: «Kant after Duchamp», i *Kant after Duchamp*, Cambridge, Mass.: MIT Press, 1996, s. 283-325 (41 s.). (Finnes også i norsk versjon: *Kant etter Duchamp*, Oslo: Pax, 2003, s. 157-224).

Rancière, Jacques: *Den emansiperte tilskuer*, Oslo: Pax forlag, 2012. Kap. 3: «Den politiske kunstens paradokser», s. 77-129. (53 s.)

Maurseth, Anne Beate: "Jacques Rancière – en talsmann for likhet". Etterord i Maurseth (red.) *Jacques Rancière: Sanselighetens politikk*, Oslo: Cappelen Damm AS, 2012, s. 67-88. (23 s.)

Kursivert lesning:

Platon : *Drikkegildet i Aten – Symposium* (forskjellige utgaver). Også utgitt på nynorsk under tittelen *Gjestebudet* (Oslo: Samlaget, 1995)

KUH2204 Temaer i nyere kunst: Politiske karikaturer

Pensum opplyses ved semesterstart

KUH2201 Tema med ekskursjon: Gjenstandsfortellinger

En leseliste blir utdelt ved semesterstart.

MASTER**KUH3011 Visuell kultur**

Marshall Berman: *All that is solid melts into air*, Verso, London/New York (1991 eller nyere)

Hans Dam Christensen og Helene Illeris (red.) *Visuel kultur. Viden, liv, politik*, Multivers Academic, København 2009

Yasmin Reza: *Art*, Faber and Faber, London (1996)

Roland Barthes: *Det lyse rommet*. Artes, Pax, Oslo 2001

Nicolas Bourriaud: *Relasjonell estetikk*, Artes Pax Forlag, Oslo 2007

KUH3003 Kunsthistoriografens politikk

Donald Preziosi (red.): *The Art of Art History: A Critical Anthology*, Oxford: Oxford University Press, 2009. Utdrag

Krohg, Thomas, Hermeneutikk. *Om å forstå og fortolke*. Oslo: Gyldendal, 2009

Hermeneutikk og tolkningsteori

*Dilthey, Wilhelm: "Avgrensning av åndsvitenskapene", I Sissel Lægred og Torgeir Skorgen (red.), *Hermeneutisk lesebok*, Oslo: Spartacus, 2001, s. 215-223. (9 s.)

*Gadamer, Hans-Georg: "Estetikk og hermeneutikk", i Sissel Lægred og Torgeir Skogen (red.), *Hermeneutisk lesebok*, Oslo: Spartacus, 2001. S. 137-147 (11 s.)

*Habermas, Jürgen: "Hermeneutikkens krav på universel gyldighet", i Jesper Gulddal og Martin Møller (red.) *Hermeneutik. En antologi om forståelse*. København: Gyldendal, 1999. s. 206-238 (33 s.)

Krohg, Thomas, *Hermeneutikk. Om å forstå og fortolke*. Oslo: Gyldendal, 2009 (100 s.)

Piercey, Robert. "Ricoeur's Account of Tradition and the Gadamer-Habermas Debate," *Human Studies*, Vol. 27, No. 3 (2004), pp. 259-280 (22 s.) (JSTOR)

Szondi, Peter og Timothy Bahti. "Introduction to Literary Hermeneutics", *New Literary History*, Vol. 10, 1 (1978), s. 17-29 (13 s.) (JSTOR)

Verene, Donald Philip. "Kant, Hegel, and Cassirer: The Origins of the Philosophy of Symbolic Forms", *Journal of the History of Ideas*, Vol. 30, No. 1 (1969), s. 33-46 (14 s.) (JSTOR)

Totalt ca. 200 sider

Historiefilosofi og kunsthistoriografi

- *Agamben, Giorgio: «What is the Contemporary?», i *What is an apparatus and other essays*, Stanford, Calif. 2009. 39-56 (16 s.)
  - *Burckhardt, Jacob: "Reflections on History" [1872]. I Eric Fernie (red.): *Art history and its methods: a critical anthology*, London 1995, s. 87-91. (5 s.)
  - *Foucault, Michel: "What is Enlightenment", i Paul Rabinow (red.), *The Foucault Reader*, New York: Pantheon Books 1984, 32-50 (19 s.)
  - *Foucault, Michel: "Nietzsche, genealogy, history". I Paul Rabinow (red.), *The Foucault Reader*, London, 1991, s. 76-100 (25 s.)
  - *Gumbrecht, Hans Ulrich: "After learning from history", i *In 1926, Cambridge and London*, 1997, 411- 436 (26 s.)
  - *Herder, Johann Gottfried, "The Causes of Sunken Taste among the Different Peoples in Whom it Once Blossomed," i *Selected Writings on Aesthetics*, Princeton/Oxford, 2006. 309-334 (26 s.)
  - Hegel, Georg Wilhelm Friedrich, Philosophy of Fine Art, i Preziosi (red.), *The Art of Art History* (9 s.)
  - *Iversen, Margaret og Melville, Stephen: «What the formalist knows», utdrag fra *Writing Art History. Disciplinary Departures*, Chicago og London 2009 (29 sider)
  - Kant, Immanuel: "What is Enlightenment", tilgjengelig fra: <http://www.columbia.edu/acis/ets/CCREAD/etscc/kant.html>
  - *Kraynak, Janet: "Art history's present tense", i Elizabeth C. Mansfield (red.): *Making Art History. A Changing Discipline and its Institutions*, New York 2007. 83-101 (15 s.)
  - Preziosi, Donald: "Introduction " (6 sider), "Art History: Making the Visible Legible" (5 sider), "Epilogue: The Art of Art History" (16 sider) og "Coda, Plato's Dilemma ..." (6 sider). I *The Art of Art History*
  - *Rogoff, Irit: "The Aesthetics of Post-History: A German Perspective". I Stephen Melville og Bill Readings (red.), *Vision and Textuality*, London: McMillan, 1995, s. 115-140. (26 s.)
  - Summers, David: "'Form', Nineteenth-Century Metaphysics, and the Problem of Art Historical Description", i Preziosi, *The Art of Art History* (3 s.)
  - *White, Hayden: "The Burden of History", i *Tropics of discourse*, Baltimore 1979. 27-50 (24 s.)
  - White, Hayden: "The value of narrativity in the representation of reality", *Critical Inquiry*, Vol. 7, No. 1, On Narrative (Autumn, 1980) (23 sider) (JSTOR)
  - *Wölfflin, Heinrich: "The Causes of the Change in Style" [1888]. I Wölfflin: *Renaissance and Baroque*, New York, 1967. 73-88 + noter (16 s.)
  - Wölfflin, Heinrich: utdrag fra Principles of Art History, i Preziosi (red.), *The Art of Art History* (12 s.)
- Totalt ca. 200 sider

Mening og fortolkning

- Bal og Bryson: «Semiotics and Art History: A Discussion of Context and Senders», i Preziosi (red.), *The Art of Art History*, 243-255 (13 s.)
- Bann, Stephen: "Meaning/Interpretation", I Preziosi (red.), *The Art of Art History*, 256-268 (13 s.)
- Belting, Hans: "Image, Medium, Body: A New Approach to Iconology", *Critical Inquiry*, Vol. 31, No. 2 (2005), s. 302-319 (18 s.) (JSTOR)
- *Belting, Hans: "Work of Art or History of Art?". I *Art History after Modernism*, Chicago og London. 2003. 148-160 (8 s.)
- *Cassidy, Brendan: "Introduction: Iconography, Texts and Audiences", i *Iconography at the Crossroads*, Princeton, New Jersey 1993, s. 3-15 (13 s.)
- *Danbolt, Gunnar: "Om å gi melkeveien mening", i Sigrid Lien og Caroline Serck-Hanssen (red.): *Talende bilder. Tekster om kunst og visuell kultur*, Oslo 2010. 13-31 (17 s.)
- Didi-Huberman, Georges: "Artistic Survival: Panofsky vs. Warburg and the Exorcism of Impure Time", *Common Knowledge*, Volume 9, Issue 2, Spring 2003. 273-285 (13 s.). Tilgjengelig fra:
http://muse.jhu.edu/journals/ckn/summary/v009/9.2didi_huberman.html
- Eller fra:
http://blog.wbkolleg.unibe.ch/wp-content/uploads/Didi-Huberman_Artistic-Survival.-Panofsky-vs.-Warburg-and-the-Exorcism-of-Impure-Time.pdf
- Didi-Huberman, Georges: "Dialektik des Monstrums: Aby Warburg and the symptom paradigm", *Art History* vol.24 No. 5 November 2001. 621-645 (25 s.). Tilgjengelig fra:
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1467-8365.00289/pdf>
- Holly, Michael Ann: "Past Looking". *Critical Inquiry*, Tilgjengelig fra:
<http://www.jstor.org/stable/1343618>
- *Holly, Michael Ann: "Unwriting Iconology", i Brendan Cassidy (red.), *Iconography at the Crossroads*, Princeton, New Jersey 1993, s. 17-25 (9 s.)
- Jay, M. "Cultural relativism and the visual turn", *Journal of Visual Culture*, Vol 1(3), s. 267-278 (22 s.) (JSTOR)
- *Lavin, Irving: "Iconography as a Humanistic Discipline ('Iconography at the Crossroads')", i Brendan Cassidy (red.), *Iconography at the Crossroads*, Princeton, New Jersey 1993, s. 33-41 (9 s.)
- Moxey, Keith: "Perspective, Panofsky, and the Philosophy of History." *New Literary History*, Vol. 26, No. 4, Philosophical Resonances (1995), pp. 775-786 (12 s.)

- Panofsky, Erwin: "On the Problem of Describing and Interpreting Works of the Visual Arts." *Critical Inquiry*, Vol. 38, No. 3 (oversatt av Jaś Elsner og Katharina Lorenz Reviewed), s. 467-482 (16 s.) (JSTOR)
- *Pollock, Griselda: "Beholding Art History: Vision, Place and Power". I Stephen Melville og Bill Readings (red.), *Vision and Textuality*, London: McMillan, 1995, s. 38-66. (29 s.)
- *Warburg, Aby: "The Art of Portraiture and the Florentine Bourgeoisie" [1902]. I Aby Warburg. *The Renewal of Pagan Antiquity: Contributions to the Cultural History of the European Renaissance*. Los Angeles, 1999. 185-221 (35 s.)
- Totalt ca. 300 sider.

Kulturvernets estetikk

- Galli, Giovanni. "Nostalgia, Architecture, Ruins, and their Preservation". *Change over Time*, Vol. 3, 1 (2013), s. 12-26 (15 s.) (online)
- Huth, Hans. "The Evolution of Preservationism in Europe". *Journal of the American Society of Architectural Historians*, Vol. 1, No. 3/4 (1941), s. 5-12 (8 s.) (JSTOR)
- * Huysens, Andreas: "The Voids of Berlin". I *Present Pasts: Urban Palimpsest and the Politics of Memory*. Stanford Calif.: Stanford University Press, 2003, s. 49-71 (23 s.)
- Kocmanová, Jessie og J. E. Purkyně. "The Aesthetic Opinions of William Morris". *Comparative Literature Studies*, Vol. 4, No. 4 (1967), s. 409-424 (15 s.) (JSTOR)
- Koshar, Rudy J. "Altar, Stage and City: Historic Preservation and Urban Meaning in Nazi Germany", *History and Memory*, Vol. 3, No. 1 (1991), s. 30-59 (30 s.) (JSTOR)
- Lowenthal, David. "Natural and cultural heritage", *International Journal of Heritage Studies*, 11:1 (2005), 81-92 (12 s.) (JSTOR)
- NN. "Emmanuel Viollet-le-Duc", *Proceedings of the American Academy of Arts and Sciences*, Vol. 15, s. 394-399 (6 s.) (JSTOR).
- Null, Janet A. "Restorers, Villains, and Vandals," *Bulletin of the Association for Preservation Technology*, Vol. 17, No. 3/4, Principles in Practice (1985), s. 26-41 (16 s.) (JSTOR)
- Ruskin, John. *Stones of Venice*, bind 2. Project Gutenberg eBook, 230 s.
- Starn, Randolph. "Authenticity and historic preservation: towards an authentic history", *History of the Human Sciences*, Vol. 15 No. 1 (2002), s. 1-16 (16 s.) (Online)
- Spurr, David. "Ruskin and Viollet-le-Duc: Figures of Ruin and Restoration", i *Intervals in the Philosophy of Architecture* (red Alberto Pérez-Gómez, Stephen Parcell), McGill-Queen's University Press. (2007), s. 286-308 (23 s.) (JSTOR)

Zerner, Henri. "Alois Riegl: Art, Value, and Historicism", *Daedalus*, Vol. 105, No. 1, s. 177-188 (12 s.) (JSTOR)

Totalt ca. 400 sider

Artikler markert * finnes i kompendium.

KUH3204 Temaer i nyere kunst: Politiske karikaturer

Pensum opplyses ved semesterstart

KUH3201 Tema med ekskursjon: Gjenstandsfortellinger

En leseliste blir utdelt ved semesterstart.

Institutt for kunst- og medievitenskap 8.6.2017

Trykk: NTNU-trykk